

JUSTIS- OG
BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Vedr. høring om endringer i sikkerhetsloven

Tolletaten viser til invitasjon fra Justis- og beredskapsdepartementet om å gi innspill til forslag til endringer i sikkerhetsloven. Høringsfristen er satt til høringsfrist 6. januar 2025.

Tolletaten støtter generelt endringsforslaget, men har noen innspill:

Vi viser først til setningen *«Etter departementets syn bør imidlertid ikke den som innehar en sikkerhetsklarering og som ikke er autorisert for tilgang til gradert informasjon eller skjermingsverdig objekt og infrastruktur, underlegges en generell plikt til å varsle. Eksempelvis vil personer som bytter jobb eller blir pensjonister, ikke være pålagt en varslingsplikt til tidligere autorisasjonsansvarlige selv om personen formelt har en gyldig sikkerhetsklarering»*.

Tolletaten støtter forslaget og mener endringen representerer en forenkling som både er praktisk og hensiktsmessig, særlig for personell som bytter jobb eller som går av med pensjon. Disse personene bør ikke pålegges en varslingsplikt til tidligere autorisasjonsansvarlige, selv om de formelt sett innehar en gyldig sikkerhetsklarering. Samtidig er det viktig at nytt regelverk utformes på en måte som ivaretar virksomhetenes behov og at det er i samsvar med personvernlovgivningen, spesielt hvis oppfølgingsansvaret overfor personell med sikkerhetsklarering opphører. I denne sammenheng bør det avklares hvorvidt endringene vil få noen innvirkning for kravene knyttet til oppbevaring av personellsikkerhetskonsvolutter for personell virksomheten ikke lenger har et oppfølgingsansvar for, eller om disse fremover skal sendes til et sentralt arkiv administrert av sivil klareringsmyndighet.

Det bør også sees på mulighetene for økt bruk av «terminering av sikkerhetsklareringer» hos klareringsmyndighetene når personell går av med pensjon og ikke lenger er pålagt varslingsplikt. En slik endring av praksis vil i større grad kunne bidra til å sikre at klareringsregisteret er oppdatert og kun inneholder informasjon om personell som er i aktive roller og som faktisk har et behov for sikkerhetsklarering. Videre vil dette være i tråd med personvernlovgivningens prinsipp om dataminimering, fordi det begrenser hvor lenge personopplysninger oppbevares uten nødvendig grunnlag.

Vi har også et innspill til høringsutkastets beskrivelse *«Som nevnt åpner virksomhets sikkerhetsforskriften § 68 fjerde ledd for at individuell autorisasjonssamtale for BEGRENSET (og for KONFIDENSIELT eller høyere ved kortvarig behov) kan erstattes av en felles orientering om sikkerhetsmessige risikofaktorer og relevante krav til sikkerhet. Det er viktig å forebygge at denne adgangen uthuler opplysningsplikten og at personopplysninger*

innhentes uten nødvendig skjerming. Det er også viktig å sikre likebehandling. Dette vil behandles i høringen av det tilhørende forslaget til forskriftsendringer til sikkerhetsloven.»

Det er avgjørende at en felles orientering ikke fører til uthuling av opplysningsplikten og at løsningen ivaretar prinsippet om likebehandling på en betryggende måte. Samtidig følger det av virksomhetsikkerhetsforskriften § 70 andre ledd at autorisasjonsansvarlige må innhente samtykke fra klareringsmyndigheten før en utenlandsk statsborger (som kommer fra en stat som PST vurderer som en høy sikkerhetsrisiko for Norge), kan autoriseres for informasjon gradert BEGRENSET. Det vil være hensiktsmessig at det i revidert lovverk tydelig angis hvordan dette står seg ved gjennomføring av felles orienteringer, samt hvordan risiko i slike saker skal vurderes og dokumenteres. Slik regelverket fremstår i dag, er det få føringer på dette området, noe som kan gi ulik praksis og utfordringer knyttet til etterprøvbarehet.

Samtidig bør det vurderes hvordan særskilte krav for utenlandske statsborgere omtalt i virksomhetsikkerhetsforskriften § 70 kan balanseres med prinsippet om likebehandling. For å oppnå en god balanse mellom hensynet til nasjonal sikkerhet og rettferdig behandling, bør det reviderte lovverket og påfølgende forskriftsendringene tydeligere forklare hvordan denne balansen skal ivaretas i praksis. Ved å styrke og klargjøre føringene på dette området, kan det i større grad sikres at virksomhetene ivaretar nasjonale sikkerhetsbehov, samtidig som de ansatte blir behandlet rettferdig.

Med hilsen

Marius Mølmen Moen

Avdelingsdirektør

Ellen Baardvik

Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent